

UNIBERTSITATEAN SARTZEKO PROBA
EUSKAL HIZKUNTZA ETA LITERATURA (A eredu)
2010/2011 IKASTURTEA

Bi aukeretatik bat hartu behar duzu (A edo B)

A AUKERA

Animaliak oparitzea, moda berria

Animalia bat oparitu nahi al duzu? Jende askok tentazio hori izango du ziurrenez. Urteak bete dituen seme edo alabari, ezkonberri den bikoteari edota gurasoen etxetik irten eta bere kasa bizitzera joan den lagunari txakurra, katua ala kanarioa oparitzea modan jarri da. Aitzakiak ez du inporta. Originala izatea omen da helburua. Eta Gabonetan ere askok izango dute asmo hori. Animalien babesaren alde lan egiten duten elkarteek, berriz, ez dute begi onez ikusten animaliak opari gisa erabiltzea.

“Animalia bat ez da oparitu behar jabeak gero sofaren gainean besterik gabe utz dezan”, dio Koldobika Goioaga *SOS Bilbao* animalien babeserako elkarteko lehendakariak. Etxe-abere batek arreta, maitasuna eta zaintza eskatzen ditu, “konpromiso handia”. Gainera, animaliaaren tamainaren arabera, ardura handiagoa ala txikiagoa izaten da. Tamaina erdiko txakur bat, adibidez, egunean hiru edo lau alditan atera behar da kalera. Katuak, aldiz, burujabeagoak dira, baina azkenean “gu bilakatzen gara horien morroi”.

Jabeak animalia behar den moduan zainduko duela bermatu behar da. “Ezustekoa ez da oparia egingo duenarentzat izango, animalia jasoko duenarentzat baizik. Horregatik, arduren kontzientzia izan behar du jabeak, eta horiek modu egokian beteko dituela ziurtatu behar dugu”, dio *SOS Bilbao* elkarteko kideak.

Zaintzeko denborarik ez dutelako ala hura etxean izaten aspertu direlako, *SOS Bilbao* elkartera animalia asko ekartzen dituzte urtean zehar. Horietako asko Gabonetan oparitutakoak izaten dira. “Otsailean ekartzen dituzte lehenengoak. Bi edo hiru hilabeteren ondotik, jendeak animalia bat etxean izateak suposatzen duen konpromisoaz ohartu eta txakurtegira eramatea erabakitzen du”, *SOS Bilbaoko* lehendakariaren esanetan. “Opor garaia arte jasaten dute gehienek, baina uda pasa ostean, kopurua izugarri hazten da”. Gauzak hala, hainbat elkarteren ustetan, animalien babesa bermatzeko lege zorrotzagoak ezarri beharko lituzke administrazioak.

HABE aldizkaria, 405 zkia., 2009ko abendua, 12-13 orr.

GALDERAK (OHARRA: Parentesi artean dagoen zenbakiak zein lerrotan dagoen adierazten du.)

- 1) Aditza iraganean jarri: izango du (1), dio (8), ekartzen dituzte (18), izaten dira (19). (1 puntu).
- 2) Berridatzi aldaketa morfosintaktikoez baliatuz (1 puntu):
  - jabeak gero sofaren gainean besterik gabe utz dezan (7). (.....-teko).
  - animaliaaren tamainaren arabera (9-10). (.....-en).
  - Jabeak animalia behar den moduan (13). (..... bezala).
  - *SOS Bilbaoko* lehendakariaren esanetan (21). (.....-enez).
- 3) Testuingurua kontuan hartuz sinonimoak eman: ziurrenez (1), irten (2), askok (4), jabeak (15). (1 puntu)
- 4) Testuaren ulermena: Animaliak nori oparitzen zaizkie? Eta noiz? (2 puntu)
- 5) Testuaren ulermena: Zer eskatzen du animalia bat etxean edukitzeak? (2 puntu)
- 6) Idatzi gaiari buruz gutxienez 150 hitzeko testua. (3 puntu)

UNIBERTSITATEAN SARTZEKO PROBA
EUSKAL HIZKUNTZA ETA LITERATURA (A eredua)
2010/2011 IKASTURTEA

Bi aukeretatik bat hartu behar duzu (A edo B)

B AUKERA

Ezer ez egiteko

Oporretan ere estresak jota!

Iritsi dira. Oporrak. Ezer ez egiteko denbora. Baina arduratzen gaitu eginkizunik ez izate horrek, eta minutu bakoitza antolatzen hasten gara. Urtean zehar oso ohitura finkatuak izaten ditugulako, eta ez dakigulako beste era batera bizitzen. Askoz errazagoa da bizitzea zehatz-mehatz antolatua badugu eguna. Planak. Planak besteei kontatu ahal izateko. Bi museo eta katedral bat egunean. 3-4 hiriburu bidaiak bakarrean. Goiz jaiki ahalik eta gauza gehien ikusteko. Gidetan aipatzen diren guzti-guztiak. Horrela gure denbora libre aprobatxatu dugula sentituko dugu. Horrela ingurukoei benetako oporrak izan ditugula esango diegu. Galdetuko digutelako zer egin dugun. Nora joan garen. Zer ikusi dugun.

Etekin atera diezaiegun oporrei. Joan gaitezen hoteletara ordenagailuarekin. Edo, bestela, bila ditzagun ziber-aretoak korreoa begiratzeko. Har ditzagun telefono deiak. Har ditzagun dei guztiak. Pentsa dezagun gu gabe ez dutela lana behar bezala aurreratuko. Ezinbestekoak garela. Ezinbestekoa dela gure lana. Ez ditzagun egun gehiegi segidan hartu horrexegatik. Ez dezagun erabat deskonektatu.

Ez gaitezen etxean geratu ezer egin gabe. Apartekoa edo nabarmena ez den ezer egin gabe. Planik, eperik, erabakirik eta araurik gabe. Maite ditugunekin egoteko prestutasun hutsarekin.

Opor egunek ez dutelako zerikusirik urteko gainontzeko egunekin.

Castillo Suarez, *Berria*, 2008-07-15

GALDERAK (OHARRA: Parentesi artean dagoen zenbakiak zein lerrotan dagoen adierazten du.)

- 1) Aditzak iraganean eman: iritsi dira (2), arduratzen gaitu (2), dakigulako (4), esango diegu (8). (1 puntu)
- 2) Berridatzi esaldi hauek aldaketa morfosintaktikoez baliatuz. (1 puntu)
  - ez dakigulako beste era batera bizitzen (4). (_____ bait-... _____)
  - Askoz errazagoa da bizitzea zehatz-mehatz antolatua badugu eguna. (4-5). (_____ ...-z gero).
  - Goiz jaiki ahalik eta gauza gehien ikusteko (6). (_____ -tearren).
  - korreoa begiratzeko (11). (_____ begira _____).
- 3) Testuingurua aintzat hartuz hitz hauen sinonimoak eman: denbora (2), era (4), etekina (10), ezinbestekoak (12), geratu (15). (1 puntu)
- 4) Testuan oinarritu. Oporretan zer egiteko joera dugu? (2 puntu)
- 5) Testuan oinarritu. Nola atera etekina oporrei. (2 puntu)
- 6) Idatzi gaiak iradokitzen (sujeritzen) dizunari buruz. Gutxienez 150 hitz. (3 puntu)

**UNIBERTSITATEAN SARTZEKO PROBA
2010-11 IKASTURTEA**

EUSKAL HIZKUNTZA ETA LITERATURA: "A" EREDUA

Zuzentzeko, ebaluatzeko eta kalifikatzeko irizpideak

A. Azterketaren zatiak eta puntuazioaren banaketa

- 1.- Gramatika galderak → 3 puntu
- 2.- Ulermen galderak → 4 puntu
- 3.- Idazlana → 3 puntu

B. Edukiak eta galdera motak

1.- "Gramatika galderak" zatian bi edo hiru galdera izanen dira eta orotara 3 puntu balioko ditu. Honako arlo hauetaz galde daiteke:

1.1.- *Sinonimoak*. Ikasleak testu horretan bertan txertatzeko moduko kide berdintsua eman beharko da.

1.2.- *Eratorpen atzizkiak*. Ereduko eratorpen atzizkia aintzat hartuz, atzizki hori bera duten hitz berriak eman beharko dira.

1.3.- *Berridazketak*. Aldaketa morfosintaktikoak egin behar dira; ez da ontzat hartuko hiztegi mailako aldaketak egitea. Beti ere, testuko ereduaren adierakidea izan behar du. Hitz gakoa emanen da.

1.4.- *Aditzak*. Aditzaren aldia-aldaketa eskatuko da, orainetik iraganera igarotzea edo alderantziz.

2.- "Ulermen galderak" zatian bi edo hiru galdera izanen dira, orotara 4 puntu balio duelarik.

Bi motako ulermen galderak izan daitezke: zehatzak eta orokorrak. Galdera zehatzak testuari buruzko galdera zuzenak izanen dira, ikasleak informazioa testuan bertan bilatu eta emateko. Edo galdera orokorrak ere izan daitezke ikasleak ulermen orokorra lortu duen jakiteko helburuarekin: laburpen bat egitea (kasu honetan 50 bat hitzekoa), gaia antzematea eta azaltzea bi edo hiru lerrotan, testuko ideia nagusiak ematea 4/5 lerrotan, testu osoan zehar informazioa bilatzea...

3.- "Idazlana" zatiak 3 puntu balioko ditu eta testuko gaiari buruz edo gaiak iradokitzen duenari buruz gutxienez 150 hitzeko testua idatzi beharko da.

C. Zuzentzeko eta kalifikatzeko irizpideak

Azterketak —aukera zein baita ere— hiru sail edo zati nagusi izanen ditu: gramatikarena, idatziaren ulermenarena eta idazmenarena.

1.- "Gramatika galderak" sailean bi edo hiru galdera izanen dira eta orotara 3 puntu balioko ditu. Honako arlo hauek hartuko dira aintzat: sinonimoetan, testuan txertatzeko moduko kide berdintsua eman den; eratorpenari dagokion arloan, ematen diren hitz atzizkidunak zuzenak diren edo ez; berridazketetan, aldaketa morfosintaktikoak egin behar dira (ez da ontzat hartuko hiztegi mailako aldaketak egitea) testuko ereduaren adierakidea emanez; eta aditzetan, aldiaren aldaketa zuzen egina dagoen begiratuko da. Galdera bakoitzean 4/5 item izanen dira, eta item bakoitzak —bere osotasunean— ongi egon behar du 0,25/0,2 kontatzeko.

2.- "Ulermen galderak" sailean bi edo hiru galdera izanen dira, orotara 4 puntu balio duenarik.

Bi motako ulermen galderak izan daitezke: zehatzak eta orokorragoak. Lehenbizikoak testuari buruzko galdera zehatzak, zuzenak, izanen direnez, informazioa bilatu eta ongi emana dagoen begiratuko da. Hauetan, jakina, kontuan hartuko da erantzun horiek zuzen dauden, hau da, eskatutakoari lotzen zaion eta informazioa egoki eman den. Galdera orokorragoetan aintzat hartuko da ikasleak emandako erantzuna egokia eta zuzena den, hots, testuaren edo testu-zatien edukia, oro har, ulertu duen. Orobat, kontuan hartuko da ikasleak eman dituen erantzun horiek hizkuntzaren aldetik ongi taxutuak dauden.

3.- "Idazlana" sailak 3 puntu balioko ditu eta testuko gaiari buruz edo gaiak iradokitzen duenari buruz gutxienez 150 hitzeko testua idatzi beharko du ikasleak.

Gutxienerako hitz kopurua eman behar da. Horretaz gain, sail honetan bi alderdi edukiko dira kontuan: ematen den gaia ikasleak nola garatzen duen eta erabiltzen duen hizkuntza nolakoa den. Lehen alderdian hainbat erreferentzi puntu izanen dira zuzentzeko eta ebaluatzeko garaian: idazlanaren koherentzia, egitura, antolaketa, argudioen heldutasuna, gaiarekiko lotura, sormena, originaltasuna, jakintza entziklopedikoen erabilera, beste gaiarekiko lotura, e.a. Hizkuntzaren alderdiari dagokionez, berriz, beste hauek hartuko dira aintzat: idatzitako testuaren egokitasuna, kohesioa, zuzentasun gramatikala, ortografia, estiloa, hiztegiaren aberastasuna, e.a.

Baina kontuan hartu behar da, idazlanean bereziki zuzendu eta ebaluatuko dena idazlanaren kohesioa eta zuzentasun gramatikala izanen dela.